

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 93

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 31 oktober 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Mijn VerbouwPremie - Wachttermijn voor werken binnen een zelfde categorie

Al wie investeert in een bestaande woning, appartement, appartementsgebouw of een niet-woongebouw, zal afhankelijk van de doelgroep waartoe hij of zij behoort financiële steun kunnen aanvragen voor investeringen in energie-efficiëntie (zoals dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie, hoogrendementsglas, zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler en gascondensatieketel) en investeringen in woningkwaliteit (elektriciteit en sanitair, binnenrenovatie, ramen en deuren).

Onder de voorwaarden voor dakrenovatie staat o.a. dit:

“U kunt slechts om de 5 jaar een premie krijgen voor de categorie dak. Vroeg u de voormalige renovatiepremie voor dakwerken tussen 7 mei 2022 en 30 juni 2022 (de dag na de bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad)? Dan begint de periode van 5 jaar reeds te lopen. Als u bijvoorbeeld nu een premie aanvraagt voor een nieuwe dakstructuur en isolatie van uw dak en later gaat u een ander stuk van het dak van dezelfde woning renoveren, dan moet er minstens 5 jaar tussen beide premie-aanvragen zitten. Bundel uw werken dus zoveel mogelijk.”

Dat er voorwaarden aan een premie gekoppeld zijn, is evident. Dat die voorwaarden ervoor zorgen dat de investeringen op een efficiënte manier ‘gebundeld’ worden ook. Maar we vernemen steeds meer bezorgdheden van mensen die aangeven dat het aanvragen van een premie voor een deel van de werken op heden, hun geen rechten meer geeft bij het uitvoeren van het volgende deel van de werken. De kosten voor energierenovatie zijn niet gering. Sommigen opteren er dan ook voor om een deel nu te doen en een deel later. Denken we bijvoorbeeld aan het isoleren van het dak en daarna het installeren van dakvensters of eerst het isoleren van de achtermuren en dan pas de muren aan de voorkant.

Dat die mensen een beroep kunnen doen op de Mijn VerbouwLening is goed. Maar ook hier een kanttekening: na het afsluiten van een lening voor het huis, de investeringen voor energie-efficiëntie, ... is er met één inkomen/laagste inkomensklasse weinig marge om er nog een lening bij te nemen.

Om zoveel mogelijk mensen ertoe aan te zetten hun woning energetisch te renoveren, dienen we hen aan te moedigen, niet te ontmoedigen. Daarom pleiten we ervoor om die 5 jaar wachttijd aan te passen; indien het gaat om andere werken (ander deel van de woning) met een andere factuur, dan telt de wachttijd voor het toekennen van de premie niet. Met andere woorden, er volgen dus verschillende aanvragen voor een premie onder dezelfde categorie, maar voor andere werken.

1. Wat is de reden/intentie van de 5 jaar wachttermijn voor werken binnen dezelfde categorie?
2. Wat verstaat men onder 'het bundelen van de werken' binnen dezelfde categorie van renovatiewerken?
3. Hoe kijkt de minister naar het bundelen van dezelfde werken binnen een termijn van 5 jaar?
4. Is het voor de minister een optie om die wachttermijn open te trekken? Zo ja, onder welke voorwaarden? Zo niet, waarom niet?
5. Een idee zou kunnen zijn om voor een zelfde investering geen premie toe te kennen binnen die 5 jaar (voor dezelfde werken en dezelfde factuur). En voor investeringen in andere delen of gedeelten van de woning wel een premie toe te kennen binnen die 5 jaar (andere factuur en ander deel woningwerken). Zo creëert men meer kansen om aan energierenovatie te doen en geeft men meer financiële ademruimte aan de mensen.

Hoe kijkt de minister ernaar? Wat zijn haar argumenten voor of tegen?

6. Welke alternatieven zou de minister genegen zijn om de renovaties van Vlaamse woningen te blijven boosten en die wachttijd af te bouwen?

ANTWOORD

op vraag nr. 93 van 31 oktober 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Het loslaten van de wachttermijn van 5 jaar zou vanuit louter het oogpunt van energiebesparing logisch zijn; echter heeft de Vlaamse Regering collegiaal beslist om ook de budgettaire beheersbaarheid mee in ogenschouw te nemen gezien de diverse andere uitdagingen binnen andere beleidsdomeinen. Het loslaten van de wachttermijn zou immers een forse budgettaire impact hebben doordat meermaals de maximumpremie voor eenzelfde categorie kan worden aangevraagd en bekomen.

Daarnaast beperkt deze wachttermijn het aantal premie-aanvragen, dus ook de behandeltermijn en de complexiteit van de dossierbehandeling.

Door het invoeren van deze wachttermijn van 5 jaar worden investeerders tot slot ook ertoe aangezet om hun gebouw in 1 keer volledig en gestructureerd aan te pakken voor 1 categorie vooraleer een andere categorie van werken aan te vatten. Door in 1 keer te renoveren, daalt de energiefactuur van deze mensen ook fors. Het draagt op die manier bij aan het vlotter behalen van de renovatieverplichting die in 2023 werd ingevoerd voor nieuwe eigenaars en het behalen van de langetermijndoelstelling tegen 2050 voor iedere woning.

Hoewel ik principieel niet tegen een hervorming van de wachttermijn ben, heeft de Vlaamse Regering bij de begrotingsopmaak 2024 collectief beslist om niet te sleutelen aan de wachttermijn. Het lijkt raadzaam dat de volgende Vlaamse Regering deze afweging opnieuw maakt binnen de beleidsprioriteiten en -uitdagingen op dat moment.

2. De Mijn VerbouwPremie is opgebouwd uit 10 categorieën van werken (voor de gebouwschil bestaande uit zowel isolatie- als kwaliteitswerken voor elke categorie) waarvoor men voor eenzelfde gebouw en eenzelfde aanvrager per 5 of per 10 jaar een premie kan ontvangen, afhankelijk van de categorie. Dit betekent dat men investeringen in een woning best plant volgens deze categorieën en niet volgens een bepaald deel van een woning als men de Mijn VerbouwPremie optimaal wil kunnen inzetten. Zo niet, zal men pas 5 jaar later opnieuw een premie voor dezelfde categorie kunnen aanvragen.
3. Gezien de enorme renovatiegolf die noodzakelijk is de komende decennia moet de renovatie van het woningenpark gestructureerd worden aangepakt en opgeschaald. Enige vorm van wachttermijn draagt daartoe bij. Voor de lagere inkomensgroepen is de Mijn VerbouwPremie sowieso een forse – financiële – vooruitgang ten opzichte van de vroegere premiestelsels. Bovendien hebben aanvragers bij het aanvragen van een Mijn VerbouwPremie de mogelijkheid om facturen van maximaal 2 jaar oud in te dienen. Dit biedt ook enige flexibiliteit om werken gespreid in de tijd te laten uitvoeren.

Een gelijkaardige beperking van 10 jaar tussen 2 aanvragen was van toepassing voor de Vlaamse renovatiepremie. Deze voorwaarde is dus aanzienlijk versoepeld naar 5 jaar in de Mijn VerbouwPremie.

4. Ik ben bereid elk voorstel van wijziging grondig te onderzoeken en evalueren naar noodzaak, organisatorische en budgettaire impact en dit in samenspraak met mijn collega-minister bevoegd voor het woonbeleid. De Vlaamse Regering besliste bij de

begrotingsopmaak 2024 immers collectief om niet te sleutelen aan de huidige wachttermijn. Het lijkt raadzaam dat de volgende Vlaamse Regering deze afweging opnieuw maakt binnen de beleidsprioriteiten en -uitdagingen op dat moment.

5. In geen geval kan de Mijn VerbouwPremie meermaals voor dezelfde factuur voor dezelfde werken binnen eenzelfde categorie worden toegekend.

De investeringen opdelen per deel van de woning zou een extra complexiteit creëren die meer energierenovaties niet noodzakelijk zou bevorderen. Bovendien zou het mogelijk maken van meerdere aanvragen per deel van de woning de complexiteit van zowel aanvraag als dossierbehandeling aanzienlijk verhogen omdat bijkomende bewijsstukken nodig zouden zijn om aan te tonen in welk deel van de woning de werken werden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld een recent EPC bij iedere aanvraag waardoor extra drempels voor renovatie worden gecreëerd.

6. De Vlaamse Regering besliste bij de begrotingsopmaak 2024 collectief om niet te sleutelen aan de huidige wachttermijn. Ik moedig bovendien energierenovatie niet enkel aan via de Mijn VerbouwPremie, maar ook via andere financierings- en ontzorgingsmechanismen zoals de uitgebreide Mijn VerbouwLening en in de toekomst ook de Mijn VerbouwBegeleiding. Aanvragers kunnen gebruik maken van begeleiding via de Energiehuizen en woon- en energieloketten bij het plannen van hun renovatiewerken enerzijds en het aanvragen van de premie anderzijds.

Sowieso wens ik ook meer in te zetten op een grondige energetische renovatie via de EPC-labelpremie die in de loop van 2024 voor de doelgroep van eigenaar-bewoners uit de laagste inkomensgroep en verhuurders via woonmaatschappijen zal verhoogd worden. Dit is het sluitstuk van het volledige renovatieproces dat via begeleiding, lening en premie wordt ondersteund volgens de noden van de investeerder om het volledige woningpark versneld grondig te renoveren.